

Vylks. Dziedot pirmo - lēno - pantu, visi iet pret Sauli, bet vidējais un ārējais - pa Saulei. Rotaļas otrā daļa "Vylks ai kozu sadarāj" dziedama ātri, un aplis joņo apkārt Kazai. Te nu jāuzmanās, lai trakajā skrējienā vidū pie Kazas neiekļūtu Vilks.

8.11 Zaļa kaza

Za-ļa ka-za, va-ra ra-gi, vi-sas čet-ras kā-jas kaltas.

To būs jā - ti pui-sē-nie - mi ik-svēt-die - nas baz-nī - cā.

To būs jā - ti pui-sē-niem ik-svēt-die - nas baz-nī - cā.

Zaļa kaza, vara ragi, visas četras kājas kaltas.
To būs jāti puisēniem iksvētdienas baznīcā.

Ziemassvētku dziesmas

<http://www.ante.lv/xwiki/bin/view/Arts.Songs/>

Saturs

1 Ziemassvētki gada ritumā	2
1.1 Kam tie svēti svētki nāca	2
1.2 Zīmys svātki, Lela dīna	3
1.3 Zīmys svātku četri bruoli	3
2 Gatavošanās	4
2.1 Dedzīt skolu, pyutīt guni	4
2.2 Ēdiet, bērni, dzīvus rudzus	4
2.3 Ej, peleite, zērņus zagti	4
2.4 Ejiet, bērni, klausītiesi	5
2.5 Labrītīna, Dievs palīdzi	5
2.6 Nākat iekšā, Ziemassvētki	5
2.7 Pyutīt guni, lauзит skolu	6
2.8 Trīs gadi sēdēju	6
2.9 Visu gadu naudu krāju	7
3 Norises dabā	7
3.1 Bolta koza daņci vede	7
3.2 Kačēišami tāvs nūmyra	8
3.3 Kaķīšami bērns nomira	8
3.4 Kas pie Rīgas dumpējās	9
3.5 Pūti, pūti, ziemelīti	9
3.6 Sudrabiņa lietņš Iija	10
4 Ziemassvētki atbrauc	11
4.1 Ai, bagāti ziemassvētki (Kūčō)	11
4.2 Atīdami Zīmys svātki	11
4.3 Atīdami Zīmys svātki	11
4.4 Sen dzirdēju, nu redzēju Ziemassvētku kumeliņu	12
4.5 Zīmas svātki sabraukuši	12
5 Budēļus laiž sētā	13
5.1 Ai, nama māmīna	13
5.2 Kaļadā, kaļadā!	13
5.3 Kas tur rībina	14
5.4 Labvakari, saimeniece	15
5.5 Labvakaru, saimeniece	15
5.6 Lūdzama, māmiņa	16

6 Budēļu darbības	16
6.1 Budēlīti, tēvainīti	16
6.2 Dancojieti, dancojieti	17
6.3 Danco lāci, danco lāci	17
7 Čigānos iešana	18
7.1 Čigāniņa dēliņš biju	18
7.2 Čigāniņi, čigāniņi	19
7.3 Čigāns saka čigānami	19
7.4 Čigāns savu čigāniet'	20
7.5 Čigi, čigi, čigāniņi	20
7.6 Laiž, māmiņa, istabāi	21
7.7 Mammiņa mīlā	22
8 Rotaļas	22
8.1 Cepu vylkam kukuleiti	22
8.2 Gani, gani, sargiet kazu	23
8.3 Ganu es aitiņas	23
8.4 Ķekatā, ģekatā	24
8.5 Kur es savu avitiņu	24
8.6 Nebada ķekata	25
8.7 Padolu īkorus	25
8.8 Precinīki	26
8.9 Tupi lāci, tupi lāci	26
8.10 Vylks un koza	27
8.11 Zaļa kaza	28

1 Ziemassvētki gada ritumā

1.1 Kam tie svēti svētki nāca

1. Kam tie svēti svētki nāca, kam tā liela Lieladiena?
2. Svētki nāca svētīties, Lieladiena lielīties.

1. Tupi lāci, tupi lāci, saiminiece aizmaksās.
Pieci šķiņki kaķa gaļas, trīs kukuli grūstas maiz's.
2. *Tupi runci, tupi runci, peles bēgot nosmakos.*
Peļu astes guļ uz kastes, tās tu vari apošņāt.
3. Jūsi trīsi, mēsi trīsi, sametami čumuriņ'.
- Vienam rāgi, otram rāgi, trešam līpa aizdurvē.
4. Nākat ļaudis, nākat ļaudis, kādi ērmi aizdurvē!
- Brūna kaza, vara rāgi, ik pārdienas puīši jā.
5. Māte meitas, māte meitas cūkū kūtē paglabāj'.
- Cūkū vecis pagalvē(i) ar ausīmi nosedzās.
6. *Lai tur sūt, lai tur sūt, līdz citiem budēļiem.*
Lec, ķekati, promlēkdamis, ziņģi, brinģi, vastalāvi.

Rotaļas apraksts: Visi rotaļas dalībniekinostājas aplī ap Lāci. Dziedot dziesmu, rotaļnieki pēc brīvas izvēles izpilda dažādas kustības (iet uz vidu un atpakaļ, iet pa apli, šūpo sadotas rokas u.c.). Dziedot dziesmas ātro daļu, visi griežas (pa vienam, pa pāriem, pa četriem): saķērušies elkoņos, sadevušies rokās, kā dzirnaviņas.

8.10 Vylks un koza

1. Vylks dora olu nīdrojā pūrā,
Aicynoj kazeni aļteni dzartu.
2. Vylks ai kozu sadarāj
Iz deveņom vasareņom.
3. Vylks nagaida treju dīnu,
Kreit kozai mugorā.

Rotaļas apraksts: Rotaļā ir atkal aplī ejošie, vidū Kozas, ārpusē -

gredzenu pa apli apkārt, turēdamas rokas cieši vienu pie otras.
Dziesmai beidzoties, vidējā meita min, kurās rokās nu gredzens.
Cik reizes neatmin, tik vēl gadus jāgaida tautas.

8.8 Precinīki

1. Lobs vo-kor-si, mei-tu muote! Ka-la-dō, ka-la-dō!

Dū-si mei-tu, ma-lē-je-ņu? Ka-la-dō, ka-la-dō!

1. Lobs vokorsi, meitu muote! Dūsi meitu, malējeņu?
2. — Vēl nadūšu, vēl nadūšu, cikom brauksi trešu reizi.
3. Lobs vokorsi, meitu muote! Dūsi meitu, malējeņu?
4. — Vēl nadūšu, vēl nadūšu, cikom mani meili lyugsi,
5. Cikom mani meili lyugsi, da zemeiti klaneisīsi!
6. As māmeni meili lyudzu, da zemeiti klanējūsi.
7. As pajēmu nu māmenis vīnu meitu malējeņu (audējeņu, vērpiejeņu, i.ct.)

Rotaļas apraksts: "Precinieki" ir Latgalē populāra rotaļa. Rotaļnieki sastājas divās rindās ar sejām viens pret otru. Viena ir meitu rinda ar saucēju - Meitu māti. Otra ir puīšu rinda ar saucēju - Precinieku. Rotaļa noris sarunas veidā, dziedādama savu dziedamo, uz priekšu līdz meitām iet puīšu rinda. Pie vārdiem "Kaladō, kaladō" puīši divas reizes paklanās un pēc tam iet atpakaļ. Tad savukārt iet meitas. Tā turpinās, līdz beidzot Precinieks izvēlas vienu meitu un aizved uz savu rindu. Rotaļa iet tikām, līdz Meitu māte savas meitas izprecinājusi.

8.9 Tupi lāci, tupi lāci

Tu-pi lā-ci, tu-pi lā-ci, sai-mi-nie-ce aizmaksās.

Pie-ci šķiņķi ka-ķa ga-ļas, trīs ku-ku-ļi grūstas maiz's.

1.2 Zīmys svātķi, Lela dīna

Zī-mys svātķi, Le-la dī-na, Ka-la-dū, ka-la-dū!

Tī Dī-va-mi duor-gi lai-ki, Ka-la-dū, ka-la-dū!

1. Zīmys svātķi, Lela dīna, tī Dīvami duorgi laiki.
2. Zīmys svātķūs Dīvs pīdzīma, Leldyņ kuore šyupeleiti.
3. Zīmys svātķi atīdami, kū jyus loba atnesit,
4. Stallī sērmu sērmaleiti, klāvā raibu raibaleiti.
5. Zīmassvētķi, Lieladiena, tie Dievam lieli svētķi:
6. Zīmassvētķos Dievs pīdzīma, Lieldienā šūpli kāra
7. Zīmassvētķi, Liela diena, tie Dievam dārgi laiki
8. Zīmassvētķi vizināja, Lieladiena šūpli kāra
9. Svētķi nāca svētījami, Liela diena lielījama.
10. Svētķos svētais Dieviņš dzīma, Lielu dienu nokrustīja

1.3 Zīmys svātķu četri bruoli

Zī-mys svātķu čet-ri bruo-li, ka-la-dō, ka-la-dō!

Cyts iz cy-tu o-lu dzartu, ka-la-dō, ka-la-dō!

1. Zīmys svātķu četri bruoli, cyts iz cytu olu dzartu.
2. Zīmassvātķi četri bruoli, vysi četri Dīva dāli.
3. Dūd, Dīveni, man jaunai kaut ar vīnu kuožas dzert.

B variants:

1. Zīmassvētķi četri brāļi, Cits uz cita alu dzerti.
2. Kā mēs svētķus pazīsimi, ja mēs rāpus neiesimi.
3. Cits uz cita rāpsimiesi, tad mēs Rīgu redzēsimi.
4. Viss par velti ciema puīši, kur jūs mani vizināti.
5. Man vietīņa sen zināma, sen apieti tīrumiņi.

2 Gatavošanās

2.1 Dedzīt skolu, pyutīt guni

Dedzīt skolu, pyu-tīt guni, lai-dīt Dīvu usto-bā!

1. Dedzīt skolu, pyutīt guni, laidīt Dīvu ustobā.
2. Stuv Dīvenis pi vuorteņu nūsveidušu kumelen'.
3. *Klusat jauni, klusat veci, Dievs ienāca istabā,*
4. *Dievs ienāca istabāi, vaicā nama saimeniek'*
5. *Tas bij' nama saimenieksi, kas sēž galda galiņāi,*
6. *Kas sēž galda galiņāi baltā linu krekliņā.*

2.2 Ēdiet, bērni, dzīvus rudzus

Ēdiet, bērni, dzīvus rudzus, to - tari, to - tari! Ziemas svētku

vakarā-i! to - tari, to - tari! Sakāpsimi cits uz cita, to - tari,

to - ta-ri! Tad mēs Rī-gu redzē-si-mi, to - ta-ri, to - ta-ri!

1. Ēdiet, bērni, dzīvus rudzus, ziemassvētku vakarāi!
2. Sakāpsimi cits uz cita, tad mēs Rīgu redzēsīmi.
3. *Ziemassvētku vakariņu ēdam dzi'vu labībiņu:*
4. *Māte veca, sieva jauna nevarēja malti iet.*

2.3 Ej, peleite, zērņus zagti

1. Ej, pe-lei-te zērņus zag-ti, ka-la-dō, ka-la-dō!

At - nes ma-nim pī - zo - gu - se! Ka - la - dō!

ātrāk)

Rotaļas apraksts: Rotaļas dalībnieki nostājas pāros un izveido apli. Āpļa vidū ieiet Aita, bet ārpusē - Vilks. Dziedot pirmos divus pantus, pāri iet pret Sauli, pēc tam - pa Saulei. Pie trešā panta pārinieki pagriežas ar sejām viens pret otru un iet viju. Dziedot pēdējo pantu, visi sadodas rokās un Vilks cenšas iekļūt dārziņā pie Aitas. Aitiņai rotaļas dalībnieki visvisādi palīdz izvairīties no Vilka, izlaiž to no āpļa un ielaiž, taču Vilku aizkavē. Kad Aita noķerta, rotaļa sākas no jauna, taču nu jau ar citu Vilku un Aitu, kurus izvēl iepriekšējie, kuri paši rotaļā vairs nepiedalās. Tā ar katru jaunu reizi no āpļa paliek malā pa Vilkam un Aitai, līdz rotaļā ejošo skaits sarūk līdz trim. Tad nu jāmet miers.

8.6 Nebada ķekata

Ne-ba-da ķe-ka-ta ga-ļas la-bad lē - ce,
Li - nī - nu la - ba-de, balt' a - ve - tī - nu;

Ne-ba-da ķe-ka-ta gaļas la-bad lē - ce.
Li - nī - nu la - ba-de, balt' a - ve - tī - nu.

Nebada ķekata gaļas labad lēce,
Linīnu labade, balt' aveīnu.

8.7 Padolu īkorus

1. Padolu īkorus, kab nadalējse, Padolu ī-korus, kab nadalējse.

1. Padolu īkorus, kab nadalējse.
2. Pi kuo(i), pi kuo(i) muns īkareņš(i)?
3. Lyudzami, bruoleiši, atdūditi!
4. Es pošā jauna, maņ pošai vajag.
5. Pi jauna puiškina muns īkareņš(i).

Rotaļas apraksts: Meitas sastājas aplī, turot rokās auklu, uz kuras uzkārts gredzens. Gredzena īpašniece stāv āpļa vidū. Dziedot dziesmu "Padolu īkorus, kab nadalējse", meitas caur pirkstiem laiž

La - pi - ņas čauk-stē - ja, krū - mi - ņi brikšķej'.

1. Ganu es aitiņas lielceļa malā;
Lapiņas čaukstēja, krūmiņi, brikšķej'.

Rotaļas apraksts: Šai rotaļā ir žogs, Aitas un Vilki. Žogā viens aiz otra sastājas lielākie un dūšīgākie, un stiprākie, uzliekot rokas uz priekšā stāvošā pleciem. Bet aiz žoga slēpjas Aitiņas, mazas un ņipras. Ārpusē atrodas pāris kāru Vilku, kas skaļi kaukdami, cenšas caur žogu ielīst pie Aitiņām. Kuru Aitu noķer, to stiepj ārā no aploka. Žoga galvenais uzdevums ir nelaist Vilkus iekšā, tāpēc jāstāv ļoti tuvu vienam pie otra. Daudzkārt dziedot pantu, žogs sīkiem soļiem virzās pa apli. Kad visas Aitas izķertās, arī rotaļa beidzas.

8.4 Ķekatā, Ķekatā

Ķe-ka-tā, ģe-ka-tā, lek-sim kā-ļu dār-zi-ņā:

Lai aug kā-ļi, kā-pos-ti-ņi a-pa-ļā-mi gal-viņām!

Ķekatā, Ķekatā, leksim kāļu dārzīnā:
Lai aug kāļi, kāpostīņi apaļāmi galvīnām!

8.5 Kur es savu avitiņu

Kur es sa-vu a-vi-ti-ņu svē-tu rī-tu pa-ga-nī-šu?

Kur es sa-vu a-vi-ti-ņ' svē-tu rī-tu pa-ga-nīš'?

1. Kur es savu avitiņu svētku rītu paganīšu?
2. Baltābola kalniņā, tur es viņu paganīšu.
3. Pin, brālīti, augstu žogu, lai vilciņš neielēca.
4. Sargies manu avitiņu, vilciņš ķēra, vilciņš ķēr'. (Dzied 3x, arvien

1. Ej, peleite, zērņus zagti, atnes manim pīzoguse!
2. Vīnu pupu, ūtru zērni, obi pylnas ozuteitis.
3. Kei tev tīi nasuopēja? - Samuozuoju vacu svīstu.
4. Kur tu jēmi vacu svīstu? - Raibas gūves ciceitī.
5. Kur tei jēme raiba gūsi? - Zaļuos zuoles paāduse.
6. Zaļuos zuoles paāduse, reita rosas padzāruse.
7. Kur palyka zaļa zuole? - Dīva vērši apāduši.
8. Kur palyka Dīva vērši? - Dīva goni nūdzynuši.

2.4 Ejiet, bērni, klausītiesi

E-jiet bēr-ni klau-sī-tie-si, kas pa na-mu rī-bi-nāj'.

1. Ejiet, bērni, klausītiesi, Kas pa namu rībināja:
2. Kūķu katlis, galvas puse, Tie pa namu rībināja.
3. Ziemassvētki alu dara, Tie pa namu rībināja.

2.5 Labrītina, Dievs palīdzi

1. Lab-rī - tī - na, Dievs pa-lī-dzi, tā pir-mā-ja va-lo-dīn'.

1. Labrītina, Dievs palīdzi, tā pirmāja valodīn'.
2. Kā būs mumis nabagiemi, Lielas dienas sagaidīt?
3. Ķekatā, Ķekatā, leksim kāļu dārzīnā!
4. Lai aug kāļi, kāpostīņi apaļāma galvīnām!

2.6 Nākat iekšā, Ziemassvētki

Nā-kat iek-šā, Ziemassvēt-ki, ka-la-do, ka-la-do,

Nu mēs jū - su gai - dī - si - mi, ka - la - do.

1. Nākat iekšā Ziemassvētki, nu mēs jūsu gaidīsimi.
2. Nama māte durvis vēra, rokā gaiša uguntiņa.
3. Pasadziedi, bāleliņi ar savāmi māsiņām.

4. I bitīte padziedāja Ziemassvētku vakarā.
5. Kādu dziesmu dziedāsim savā bluķa vakarā.
6. No ošiem, no kļaviem, no zaļiem ozoliem.
7. Bluķa māte bluķi vēla pašā bluķa vakarā.
8. Lai veļ bluķi trīs reizi, nenāks mošķi citu gadu.
9. Pūti, pūti, ziemelīti, Ziemassvētku vakariņu.
10. Pūt laukā(i) ienaidiņu no maliņu maliņām.

2.7 Pyutit guni, lauzit skolas

1. Pyutit guni, lauzit skolas, laidit Dīvu ustobā.
2. Dīvenš stuovēj aiz vuorteņu nūsveidušu kumeleņu.
3. Plēsīt skolas, kurit guni, laidit Dīvu ustobā.
4. Dīvam kuojs nūsolušs aiz lūdzena klausūtīs.
5. *Dedziniet gaišu guni, laidiet Dievu istabā:*
6. *Dieviņš brauca pār kalniņu sudrabotu mētelīti.*
7. *Lauziet skalus, pūtiēt guni, laidiet Dievu istabā!*
8. *Dieviņš stāv aiz vārtiem nosvīdušu kumeliņu.*

2.8 Trīs gadi sēdēju

1. Trīs gadi sēdēju avota malā.
2. Ķekatu dienīnu gaidīdama.
3. Ķekatu dienīnu atčaparēju.
4. Ķekatas atbrauca a' vezumīnu.
5. Kavājat īlenus, kavājat suseklus!
6. Ķekatu dienāja rāvēju ļaudis, -
7. Čūkīna, māsīna, mēs abas godā,
8. Tu sēdi āz galda, es galda galā.

4. Vylkam kuojas nūsolušas, soltu zīmu staigojūti.

Rotaļas apraksts: Rotaļas dalībnieki sadodas rokās un nostājas rindā - pretī nostājas Vilks. Vilkam nezinot, tiek izvēlēta Kaza, kura arī stāv rindā kopā ar pārējiem. Dziedot 1. un 2. pantu, rinda iet līdz Vilkam un atpakaļ. Pie vārdiem "Odit, meitas" rotaļas dalībnieki izveido apli: vidū paliek Kaza, ārpusē Vilks. Aplis iet vispirms pret Sauli, pēc tam pa Saulei. Dziesmai beidzoties, Vilks ķer Kazu. Pārējie visādi kavē Vilku un uzmodina Kazu.

8.2 Gani, gani, sargiet kazu

1. Gani, gani, sargiet kazu, kazai jāja precinieķ'.
2. Vilciņš savu zobentiņu gar akmeni trīdināj'.
3. Skic, kaziņa, mežiņā(i) liepu lapu lupināt.
4. Bet tik pate pasargiesi no tā meža junkuriņ'.
5. Tu, kaziņa, pati zini, kāds vilkami mundierīņš.
6. Īsi, strupi kamzolīsi, pazolēti zābaciņ'.
7. Vilciņš kazu saplosīja sīkā kārklu krūmiņā.

Rotaļas apraksts: Rotaļnieki izveido dārziņu, Kaza - vidū, vilks - ārpusē. Visi iet pa apli, ik pantā mainot virzienu, un dzied. Dārziņš apstājas; Vilks iet pie katra gana un prasa: "Kam tie vārti?" Viņam atbild, ka tie esot kazas, zirga, gov, cūkas u.c. dzīvnieku vārti. Beidzot kāds saka: "Tie ir vilka vārti." Vilks traucas pa vārtiem iekšā un pūlas noķert Kazu, bet šī mūk pa citiem vārtiem ārā. Kaza drīkst skriet cauri visiem vārtiem (tikai ne visu laiku caur vieniem un tiem pašiem ārā un tūlīt iekšā). Vilks - tikai caur saviem. Kad beidzot vilks noķer Kazu, tad abi nāk vidū un griežas elkoņos, bet pārējie palēciena solī danco dārziņā apkārt. Tad ievēlē nākamo pāri un rotaļu var sākt no gala.

8.3 Ganu es aitiņas

7.7 Mammiņa mīļā

Mammi-ņa mī - ļā, laid is - ta-bā, ne-zag-šu jē - ri-ņu,
Su-sek-li to zag-šu, to va-jadzēs- čī - gā-na bēr-niņiem

ne kaz-lē - ni - ņu Čī-gā-no-si laizda-mā-si, tol-da-rō,
spro-gai-nas gal-vas. Ja ne-de-va ci-tas gaļas, tol-da-rō,

tol-da-rō, Lī-dzi ņēmu kazas galvu, tol-da-rō, tol-da-rō.
tol-da-rō, Grauzu sa-vu kazas galvu, tol-da-rō, tol-da-rō.

1. Čigānosi laizdamās līdzī ņēmu kazas galvu.
Ja nedeva citas gaļas, grauzu savu kazas galvu.
 2. Tālu tālu čigānosi, lai liniņi gari auga.
Lielī mazi čigāniņi, aunatiesi kurpītēsī.
 3. Lielī, mazi čigāniņi, kur šo nakti gulēsīmi?
Cits priedē, cits eglē, cits celiņa maliņāi.
 4. Kurš priedē, kurš eglē, citu gadu tiksīmiesī.
Kurš celiņa maliņā - būs vilkami kumosīņis.
- Piedz.** Mammiņa mīļā, laid istabā. Nezagšu jēriņu ne kazlēniņu.
Susekli to zagšu, to vajadzēs - čigāna bērniņiem sprogainas galvas.

8 Rotaļas

8.1 Cepu vylkam kukuleiti

Ce-pu vylkam ku-ku-lei-ti, ka-la-dū, ka-la-dū!

Sā-no-luo-si mār-cā-da-ma, ka-la-dū, ka-la-dū!

1. Cepu vylkam kukuleiti, sānoluoši mārčādama.
2. Jam, viņceni, kukuleiti, nanaš muna vucīneņu.
3. Odi, meitas, kū odi, vylkam zečes nūodi!

2.9 Visu gadu naudu krāju

Vi-su ga-du nau-du krā-ju, O - li - lo, o - li - lo!

Ziemassvētku gai-dīdams, o - li - lo, o - li - lo - ja!

1. Visu gadu naudu krāju, Ziemassvētkus gaidīdams.
2. Nu atnāca Ziemassvētki, nu naudiņa jātērē.
3. Ziemassvētki, Liela diena, tie Dievami dārgi laiki,
4. Ziemassvētki bluķi vilka, Liela diena šupli kāra.
5. Pūšat guni, šķīļat guni, nava goda istabā.
6. Sveši ļaudis sanākuši, tie uguņa nezināja.
7. Kādu dziesmu dziedāsīmi pašā bluķu vakarā —
8. No ošiemī, no kļaviemī, no zaliemī ozoliem.
9. Bluķa māte bluķi vilka pašā Bluķa vakarā,
10. Ja vilks bluķi trīs reizītes, nenāks mošķi šai zemē.
11. Pūti, pūti Ziemeļīti, Ziemassvētku vakarā!
12. Pūt laukā(i) ienaidīņu no maliņu maliņām(i),
13. Klētī pūti rudzus, miežus, stallī bērus kumeliņus.

3 Norises dabā

3.1 Bolta koza daņci vede

1. Bol-ta ko-za daņ-ci ve-de, la - du, la - du!

Iz pa-lā-ka ak-mis-te-ņa, la - du, la - du!

1. Bolta koza daņci vede iz palāka akmisteņa.
2. Ni žvuordzēja, ni skanēja, kazeņai doncojūti.
3. Bolta koza velējāsī olūteņa lejeņā —
4. Vai iz lītu, vai iz snīgu, vai iz sausu vasareņu.
5. Bolta kaza velējāsī olūteņa lejeņā —
6. Vai iz lītu, vai iz snīgu, vai iz savu precinīku.

3.2 Kačeišami tāvs nūmyra

1. Kačeišami tāvs nūmyra Zīmas svātku reitenāi;
2. Vysi kūki apsormova nu kačeiša asareņu.
3. Atīdami Zīmas svātki, kū jī loba atnasdami?
4. Stalī sērmu kumeleņu, klāvā raibu raibaleņu.

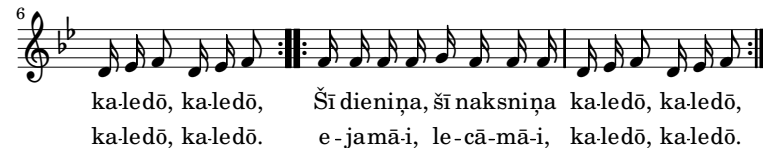
B variants

1. Kaķīšami tāvs nomira, Ziemassvētku rītiņāi;
2. Visi koki apsarmoja, no kaķīša asariņām.
3. Eita ļaudis skatīties, kādi skaisti kaladnieki.
4. Zīda svārki, glāžu kurpes, vaska cimdi rociņā.
5. Ar Dieviņu paliecieti, tik veseli, tik bagāti.
6. Tik veseli, tik bagāti, kā pērngadu palikāti.

C variants

1. Ai, bagāti Ziemassvētki, lejiņāi nogājuši,
2. Tekat jauni, tekat veci, velkat svētkus kalniņā!
3. Kam tie svētki, svētki nāca, kam tā liela Lielā diena?
4. Svētki nāca svētīties, Lielā diena lielīties.
5. Ziemassvētki sabraukuši pastaliņu plēsējiņ'.
6. Trīs dieniņas, trīs naksniņas ne miedziņa neredzēj'.
7. Man māšiņa atnākusi ziemassvētku vakarā.
8. Došu koču, došu zirņus, došu cūkas smecerīt'.
9. Ziemassvētku vakarāi ēdam dzīvu labībiņ'.
10. Jaunas meitas netikušas, vecas sievas nevīžoj'.
11. Gausi nāca, drīz aizgāja tie bagāti Ziemassvētki,
12. Trīs dieniņas, trīs naksniņas iet pār kalnu dziedādami.
13. Palaizdami Ziemassvētkus, kas tos citus sagaidīs?
14. Dievs dos mieru, veselību, mēs i paši gaidīsim.

3.3 Kaķīšami bērns nomira

1. Pusgadu gulēju aizkrāsnē. Nu mans vakars, nu nācu ārā.
2. Še liela vieta, še labi ļaudis. Te vara čigāni līkumus mesti.
3. Kas dose gaļu, tam augse cūkas. Kas dose siļķi, tam augse kaķi.
4. Kuploti kuploja auniņa vilna, tā lai kuploja nama saimniece.
5. Mēroti mēroju pusgarus kreklus. Nākošu gadiņu tik gari lini.
6. Saimniece, saimniece, dal' vecu tiesu. Kukuli maizes, kannu medutiņa.

7. Čigānu tēvaini, ved bērnus mājās. Visi tavi bērniņi gulēti griba.

Piedz. Čigi, čigi čigāniņi, vienu vietu, vienu vietu.

Šī dieniņa, šī naksniņa ejamā lecāmā.

7.6 Laiž, māmiņa, istabāi

1. Laiž, māmiņa, istabāi, neba mēs daudz bijām.
2. Bijām pieci, bijām seši, līdz trešami desmitam.
3. Čuru čuru, viru viru Ziemassvētku vakarā.
4. Kad pagāja Ziemassvētki, ne ta čuru, ne ta vir.
5. Ja iekšā nelaidīs, lielu skādi padarīs.
6. Durvīm kliņķi nolauzīs, visus logus izdauzīs.
7. Ja iekšā nelaidīs, lielu skādi padarīs.
8. Visu aku piedirsīs, puīšam bērnu pataisīs.
9. Kur godīga saimniece, saucin sauca čigāniņ's.
10. Kur bij' kāda miega cūka, gul' kā cūka midzenī.
11. Saimniece cisku kasa, negribēja gaļas dot.
12. Vai tu kasi vai nekasi, tāpat gaļa jāpiedod.
13. Ieraudzījis vien pazīnu savu vecu saimeniek'.
14. Visi stabu stumbenīši ar sūnāmi apauguš'.

7. Čigānosi lazdamiesi, trinu asu tutentiņu,
8. Kura māte gaļu griež, es ar asu tutentiņ'.
9. Desa teki pa celiņu, līkumiņus mētādama,
10. Čigāniņi pakaļā, putraimiņus lasīdami.
11. Čigānosi laizdamies, vilku biezu kažociņ',
12. Citur deva ēsti, dzerti, citur rungu pa mugur'.

7.4 Čigāns savu čigāniet'

Teicēja

1. Čigāns savu čigāniet' ik vakara te-terēj', Čigāns savu
Locitājas
Ko-la-do, ko-la-do, Ko-lado, ko-la-do, Ko-la-do,

6
čigāniet' ik va-ka-ra te-te-rēj'.
ko-la-do, Ko-la-do, ko-la-do!

1. Čigāns savu čigāniet' ik vakarus teterēj,
2. Kam tī agri necēlās, kam kulīšu nelāpīj'.
3. Čigānos laizdamās, garu kuli šūdināj'.
4. Bāžu bļodu, bāžu kausu, vēl nelīda pavārnīca.
5. Ejat, meitas, čigānos, čigānos laba peļņa!
6. Pāris kurpju, seši rubļi, pieci zelta gredzentiņ'.

7.5 Čigi, čigi, čigāniņi

Pus-ga-du gu-lē-ju aiz-krās-nē-i. Nu mans vakars,
4
nu nā-cu ā-rā. Či-gi, čigāni-ņi,
vie-nu vie-tu, vie-nu vie-tu,

5
Ziemas svēt-ku va-ka-rā-i, tā-ta-ri, tā-ta-ri!

1. Kaķīšami bērns nomira Ziemassvētku vakarāi,
2. Visi meži miglu meta no kaķīša asarāmi.
3. Ko, bērniņi, darīsim, svētki tek lejiņā?
4. Tekam lieli tekam mazi, velkam svētkus kalniņā.

3.4 Kas pie Rīgas dumpējās

Kas pie Rī-gas dum-pē-jā-si, kō-lan-da, kō-lan-da,
3
A-pakš le-dus Dau-ga-vā-i, kō-lan-da, ko-la.

1. Kas pie Rīgas dumpējās apakš ledus Daugavā?
2. Ziemassvētki dumpējās šurp nākdami Kurzemē.
3. Eita, bērni, saņemati, basajāmi kājiņāmi.
4. Ziemassvētki naudu skaita ledus kalna galiņā.
5. Es gribēju klātu tikt ar nekaltu kumeliņu.
6. Ziemassvētku vakarā ēdam dzīvu labību.
7. Sakāpsim cits uz cita, tad mēs Rīgu redzēsim.
8. Palaizdami ziemassvētkus līdz citami kalniņam.
9. Aizjūgsim vēja zirgus, jūgsim kaula kamaniņas.
10. Nepiekusa vēja zirgi, nelūzt kaula kamaniņas.

3.5 Pūti, pūti, ziemelīti

Pū-ti, pū-ti zie-me-lī-ti, ka-la-dū, ka-la-dū,
Ziemassvētku va-ka-rā-i, ka-la-dū, ka-la-dū!

1. Pūti, pūti, ziemelīti, Ziemassvētku vakariņu.
2. Klētī pūti miežus, rudzus, stallī bērus kumeliņus.
3. Pūti, pūti, ziemelīti, sidrabiņu šai zemēi.
4. Šai zemēi sievas, meitas, sidrabiņa nēsātājas.
5. Pūti, pūti, ziemelīti, Ziemassvētku vakarāi.
6. Pūt laukāi ienaidiņu, no maliņu maliņāmi!

7. Eima bišu klausīties Ziemassvētku vakarāi.
8. Ja bitītes daiļi dziedā, tad būs silta vasariņa.

3.6 Sudrabiņa lietiņš lija

1. Sudrabiņa lietiņš lija, Ziemas svētku vakarā.
2. Visi sīki žagariņi sudrabiņu vizināj'.
3. Man māsiņa atnākusi Ziemas svētku vakarā.
4. Došu koču, došu zirņus, došu cūkas smecerīt'.
5. Ziemas svētku vakarāi ēdam dzīvu labību.
6. Jaunas meitas netikušas, vecas sievas nevīžoj'.
7. Pūti, pūti ziemelīti Ziemas svētku vakarā.
8. Klētī pūti rudzus, miežus, stallī bērus kumeliņus.
9. Kam tie tādi melni zirgi pie manāmi rij's durvīm?
10. Ziemassvētku kumeliņi veda rudzus klētiņā.
11. Nu, tētiņi, Ziemas svētki, sēsties galda galiņā.
12. Dod kalpami kalpa tiesu, meitām baltas villainīt's.
13. Simtu cepu kukulišus, Ziemas svētku gaidīdam'.
14. Simtiņš nāca danča bērnu Ziemas svētku vakarā.
15. Ziemassvētki atnākuši, pastaliņu plēsējiņ'.
16. Trīs dieniņas, trīs naksniņas ne miedziņa neredzēj'.
17. Eima bišu klausīties Ziemas svētku vakarā:
18. Ja bitītes daiļi dzied, tad būs silta vasariņ'.
19. Jaunas meitas kaķi svēra Ziemas svētku vakarā:
20. Ja svērs kaķis puspodīņu, tad vess meitu šoruden.
21. Gausi nāca, drīz aizgāja tie bagāti Ziemassvētk'.
22. Trīs dieniņas, trīs naksniņas iet pa kalnu dziedādam'.
23. Palaizdami Ziemas svētkus, kas tos citus sagaidīs?
24. Dievs dos mieru, veselību, mēs ir paši gaidīsim.
25. Eita projām, Ziemas svētki, Ar visām karašām;
26. Es gaidīšu Lieldieniņas ar zaļo rudzu zāli.

Variants B

1. Sidrabiņa lietiņš lija Ziemas svētku vakarā(i),
2. Visi sīki žagariņi sidrabiņu vizināja.

7.2 Čigāniņi, čigāniņi

1. Čigāniņi, čigāniņi, vienu vietu, vienu vietu.
2. Kur skādīte lēkusiesi, pasasauca čigāniņu.
3. Ko tu gaidi, vecais puisī, šogad sievas nepaņēmis.
4. Visas tavas vecās brūtes salēkušas čigānos.
5. Ejma, bērni, čigānosī, čigānosī laba dzīve,
6. Čigāns ēda kviešu maizi, krējuma(i) mērcēdams.
7. Čigānos(i) laizdamies(i) trīs kulītes līdzī nēmu.
8. Vienā pupas, otrā zirņi, trešā cūkas smecerīte.
9. Čigāniņi, totariņi, kur šo nakti gulēsīmi?
10. Cits priedē, cits eglē, cits pie meitām kambarī.

7.3 Čigāns saka čigānami

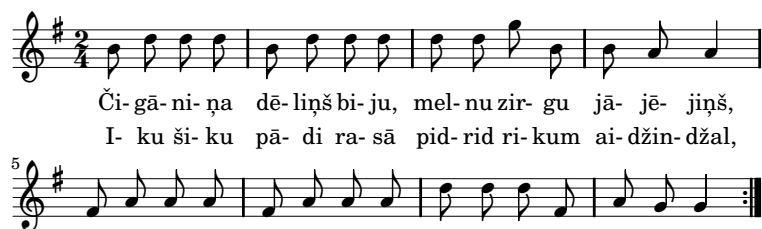

1. Čigāns saka čigānami, gaļas gribu, gaļas grib'.
2. Vai tu aklis neredzēji, balta ķēve linaitā(i).
3. Es čigānam rada biju, man tie plaušņi nemilēj'.
4. Man mīlēja cūkas gaļa, liela lopa cepetiņš.
5. Kur čigāns gaļu lūdza, es ar asu tutentiņ'.
6. Lai tā gaļa, kur tā gaļa, ka tik labi kāpostiņi.

5. Dacojati ķekatiņas šovakaru vidiņā.
Lai dancoja kazlēniņi nama mātes laidarā.
6. Sagriežati, ķekatiņas, laidariņa vidiņā.
Lai sagrieza rudzi, mieži nama tēva tīrumā.

7 Čigānos iešana

7.1 Čigāniņa dēliņš biju

Či- gā- ni- ņa dē- liņš bi- ju, mel- nu zir- gu jā- jē- jiņš,
I- ku ši- ku pā- di ra- sā pid- rid ri- kum ai- džin- džal,

Či- gā- ni- ņa dē- liņš bi- ju, mel- nu zir- gu jā- jē- jiņš.
Ai- da dul- la, ai- da dul- la, ā- re mū- re ral- lal- lā.

1. Čigāniņa dēliņš biju, melnu zirgu jājējiņš.
2. Čigāniņa dēliņš biju, čigāniņa meitu gribu.
3. Es čigāna puika biju, man čigāna sievasmāt'.
4. Čigānami sešas meitas, visām sešām raibas kleitas.
5. Es čigāna meita biju, čigāniski nemācēj'.
6. Čigāniņa meita biju, melnu matu pinējiņ'.
7. Čigāniņa meita biju, melnu kurpju valkātāj'.
8. Kurpes kājā, niedra rokā, zaļais zīda nēzdaudzīņš.
9. Čigāniņa meita biju, čigāniņa dēlu gribu.
10. Čigāns manis vīriņš bija, es čigāna līgaviņ'.
11. Čigāns manim iemācīja savus trijus amatiņus.
12. Zirgiem mīti, jērus zagti, pa krūmiemi slaistītiesi.
13. Kamēr vecais zirgus mija, es pie pušiem lūrējosi.
14. Zinu, zinu, protu, protu, ko vajaga čigānam.
15. Jēra cisku, alus kannu, jaunu meitu klātgulēti.
16. Čigānosi taisotiesi, trīs kulītes salāpīju.
17. Vienā rudzi, otrā mieži, trešā gaļas gabaliņš.
18. Ai, lūdzama, saimēniece, dod man pupu, dod zireņu.
19. Dod man pupu, dod zireņu, dod man cūkas smecerīti.

3. Visu nakti svecēs dega sidrabiņa lukturosi.
4. Mēnestiņis ceļu rāda saules meitas vedējiem(i).
5. Saule deva savu meitu no veļiem šai zemē(i).

4 Ziemassvētki atbrauc

4.1 Ai, bagāti ziemassvētki (Kūčō)

Ai, bagā- ti ziemas svētki, kū- čō, Le- ji- ņā- i nogā- juši, kū- čō.

1. Ai, bagāti ziemassvētki lejiņai nogājuši.
2. Tekat jauni, tekat veci, velkat svētkus kalniņā.
3. Ziemassvētki naudu skaita ledus kalna galiņā;
4. Es gribēju klāti tikt ar nekaltu kumeliņu.
5. Kam tie svēti svētki nāca, kam tā liela Lielā diena?
6. Svētki nāca svētītiesi, Lielā diena lielītiesi.
7. Ziemassvētki sabraukuši, pastaliņu plēsējiņi.
8. Trīs dieniņas, trīs nakstiņas ne miedziņa neredzēju.
9. Gausi nāca, drīz aizgāja tie bagāti Ziemassvētki.
10. Trīs dieniņas, trīs nakstiņas iet pār kalnu kūpēdami.

4.2 Atīdami Zīmys svātiki

At - ī - da- mi Zī- mys svātiki, ka - la- dō, ka - la- dō!

kū jyus lo - bu at - na - su - ši? ka - la - dō!

1. Atīdami Zīmys svātiki, kū jī loba atnasuši?
2. Klāvā raibu raibaleņu, stallī lobu kumeleņu.
3. Sen gaidīju, nu atnāca tie bagāti Ziemassvētki;
4. Ziemassvētki atbraukuši rakstītām kamanām.

4.3 Atīdami Zīmys svātiki

At - ī - da- mi Zī- mys svātiki, ka - la- dō, ka - la- dō!

1. Atīdami Zīmys svātki, atnas dasu lelu kuli.
2. Pušim dasu nadūsimi, puši cyuku nabaruoja.

4.4 Sen dzirdēju, nu redzēju Ziemassvētku kumeliņu

1. Sen dzirdēju, nu redzēju Ziemassvētku kumeliņu.
2. Līdz zemei krēpes vilka ledaināmi kājiņāmi.
3. Sanākati dancotāji, te ir laba saiminiece.
4. Netrūkst alus, netrūkst siera, netrūkst jautras dzīvošanas.
5. Dancojati, dancojati, dos saimniece desu riņķi.
6. Nu ēdām, nu dzērām, nu laimīte jāvēlē.
7. Lai Dievs dodī divas vārpas viena stiebra galiņā.
8. Kupla, kupla šī mājiņa (var. vietīņa), citu gadu vēl kuplāka.
9. Ar rudziemi, ar miežiemi, ar baltiem kāpostiem.
10. Pildies, pildies tā vietīņa, kur ēdām, kur dzērām.
11. Kā pildās pavasari pilnas upes ezeriņi.

4.5 Zīmas svātki sabraukuši

Es pate sprinģoju Bude|vakarā.

Piedz.var. Strump, mani jēriņi, strump, kazulēni
Ij es pati deju budēlīšu vakarā.

6.2 Dancojieti, dancojieti

1. Dancojieti, dancojieti, dos saimniece desu riņķi.
2. Dancojieti, dancojieti, dos saimniece gaļas šķiņķi.
3. Es pielēcu zirgu stalli, Dievs dev' bērus kumeliņus.
4. Es pielēcu govju stalli, Dievs dev' raibas raibaliņas.
5. Es pielēcu aitu stalli, Dievs dev' mazus sprogainīšus.
6. Es pielēcu cūku stalli, strīpain, deglain midzīt' vilka.
7. Es pielēcu zosu stalli, Dievs dev' mazus klēgātājus.

6.3 Danco lāci, danco lāci

1. Danco lāci, danco lāci, saiminiece aizmaksās:
Sviesta cibū, maizes kanci, divi sieki dālderīš'.
2. *Danco lāci, danco lāci, saiminiece aizmaksās:
Šķiņķi gaļas, klaipu maizes, trīs pimberi piedevām*
3. Danco lāci, danco lāci, saiminiece aizmaksās:
Par to vienu dancojumu vācelīti medutiņ'.
4. Danco lāci, danco lāci, saiminiece aizmaksās:
Piena cibū kabatā, maizes kanci padusē

5.6 Lūdzama, māmiņa

1. Lūdzama, māmiņa, laid bērnus iekšā!
2. Ķekatu bērniem kājiņas sala.
3. Āi, nama māmiņa, tav' jaukumiņu:
4. Glāžu tavs namiņis, glāž' istabiņa.
5. Sudraba slotiņu istabu slauka.
6. Dimanta sietiņu mēsliņus nesa.

6 Budēļu darbības

6.1 Budēlīti, tēvainīti

1. Budēlīti, tēvainīti, izkul manu vedekliņ', Par vedeklas kūlumiņu es tev cimdu pāri doš'.
 2. Danco, danco, budēlīti, nama mātes istabā: lai danco kazlēniņi nama mātes laidarā.
 3. Kas tur šņāca, kas tur šņāca, kas tās niedras brikšķināja? Divas laivas jēru nāca, trešā jaunu kazlēniņu.
 4. Lai bij' čaklas, kas bij' čaklas, Priedniekmeitas tās bij' čaklas, Ar dakšāmi gultas taisa, ar cimdiem govis slauc.
 5. Lai bij' skopa, kas bij' skopa, Priedniekmamma, tā bij' skopa: Par rubuli utu pāri dzen uz Rīgu raudādam'.
- Piedz.** Spring, spring jēriņi, spring kazulēniņi,

1. Zīmas svātki sabraukuši raksteitomi komonomi.
2. Tecit, bērni, sajemiti, bosajuomi kuojeņomi!
3. Ziemassvētki atbraukuši rakstītāmi kamanām,
4. Gar zemīti krētes vilka, basajāmi kājiņām.
5. Tekat, bērni, saņemati Ziemassvētku kumeliņus!
6. Ziemassvētki atbraukuši rakstītām kamanām.
7. Eit' laukā, saimenieki, saņemat Ziemassvētkus!
8. Ziemassvētki sabraukuši rakstītām kamanām;
9. Zirņi, pupas, rācenīši Ziemassvētku kamanās.
10. Ziemassvētki atnākdami, ko jūs laba atnesāt?
11. — Kūķu katlu, galvas pusi, to mēs labu atnesām.
12. Kam tie tādi melli zirgi pie manāmi rijas durvīm?
13. — Ziemassvētku kumeliņi veda rudzus klētiņā.

5 Budēļus laiž sētā

5.1 Ai, nama māmīna

1. Ai, nama māmīna, dari durvetīnas! Ķekatas atbrauce a' vezumīnu, Ā' miezis, a' rudzis, a' kumelīnis.

5.2 Kaļadā, kaļadā!

1. Ķekatas māmīna, laid mani iekšā!
2. Nezagšu tīlena, nezagšu adatu.

3. Susekli, to zagšu, to mane vajag.
4. Kaļadas bērniem galviņu sukāt.

5.3 Kas tur rībina

$\text{♩} = 144$

1. Kas tur rī-bi-na gar is-ta - bi-ņu, Kas tur rī-bi-na gar is-ta-
 8 bi-ņu? 2. Ķeka-tiņas dancin' savus kume - li-ņus, Ķeka-tiņas
 14 dancin' savus kume - li-ņus. 3. Negu-li-ta, slinki puisi, eita, raugat
 20 zirgu stalli, Negu-li-ta, slinki puisi, eita, raugat zirgu stalli!

1. Kas tur rībina gar istabiņu.
2. Ķekatiņas dancin' savus kumeliņus.
3. Ēgulita, slinki puisi, eita, raugat zirgu stalli.
4. Ķekatiņas sadzinušas stallī bērus kumeliņus.
5. Ēgulita, slinkas meitas, eita, raugat govu stalli.
6. Ķekatiņas sadzinušas stallī raibas raibaliņas.
7. Ēgulita, saimnieces, eita, raugat avju stalli!
8. Ķekatiņas sadzinušas stallī baltas avetiņas.
9. Labvakaru, saiminieki, vai gaidāti, ķekatiņas?
10. Ķekatu tēvam tērauda bikses.
11. Ķekatu māmiņai varja lindrucīnis.

5.4 Labvakari, saimeniece

Paātri, brammanīgi

Lab-va-ka-ri, sai-me-nie-ce, vai gai-dī - ji bu-de-līš?

5 Ja gai-dī - ji bu-de-līš', at-ver dur-vis līdz ga-lam!

1. Labvakari, saimeniece, vai gaidīji budēlīšus?
2. Ja gaidīji budēlīšus, atver durvis līdz galam!

5.5 Labvakaru, saimeniece

Labvakaru, saimeniece, vai tu mūsu gaidī-ju-si, labvakaru,

6 saimeniece, vai tu mū-su gai-dī-ju-si? Rai rai rai ritam,

11 rai rai rai ritam, rai rai ral-la-lā, trā-di ral-la - lā.

1. Labvakaru, saimeniece, vai tu mūsu gaidījusi.
2. Dod pupiņas, dod zirnišus, dod cūciņas smecerīti!
3. Es nenācu šais mājāsī savu miegu izgulēti.
4. Nācu ēsti, nācu dzerti, nācu jautri padzīvoti.
5. Ja es būtu to zinājis, ka tik jauki šais mājāsī.
6. Es būt' sievu līdz paņēmis ar visiemi bērniņiem.
7. Tie palika aizkrāsnei, vēderiņus kasīdami.